

Ława, której już nie ma... Strażnica na dawnej ul. Duboisa

data aktualizacji: 2025.11.01

Są takie części Ławy, które zmieniły się dosłownie nie do poznania! Należy do nich z pewnością dzisiejsza ulica Konstytucji 3 Maja - dziś zabudowana położonymi nad wodą apartamentowcami, kiedyś codziennie była świadkiem strażackiej służby.

Historia widocznej na załączonych zdjęciach strażnicy z charakterystyczną drewnianą wieżą sięga czasów, kiedy Ława nazywała się Deutsch Eylau - a gospodarzami byli tu Niemcy.

Obiekt przetrwał zawieruchę lat 1939 - 1945 i po wojnie, po pewnej przerwie, znów pojawili się tutaj strażacy, już w polskich mundurach.

Ocalała strażnica przy dzisiejszej ul. Konstytucji 3 Maja w Iławie.

Dzisiejsza ul. Konstytucji 3 Maja nazywała się wówczas ul. Stanisława Duboisa. To działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, którego losy naznaczone są wojenną martyrologią polskiego narodu w trakcie wojny. Dubois, w 1942 r. rozstrzelany przez Niemców w Auschwitz-Birkenau, wcześniej organizował w obozie ruch oporu, co odnotował w swoim słynnym raporcie rotmistrz Witold Pilecki. W obozowej konspiracji uczestniczył razem z Duboisem również inny działacz socjalistyczny, prawnik, **Norbert Barlicki**. On również nie przetrwał Auschwitz; zmarł z wycieńczenia w roku 1941. Co ciekawe, w Iławie nie ma już ul. Duboisa, ale na mapie naszego miasta wciąż znajduje się, i to bardzo blisko omawianych tu miejsc, bo nad rzeką Iławką, ul. Norberta Barlickiego.

Wracamy do Iławy w roku 1948 - to właśnie wówczas w naszym mieście powołano do życia **Powiatowe Pogotowie Pożarnicze**, które miało wspierać ochotniczą jednostkę straży pożarnej.

- Pierwszą siedzibą OSP była [właśnie] ponemiecka strażnica zlokalizowana przy ówczesnej ulicy Stanisława Duboisa u ujścia z jeziora Jeziorak rzeki Iławki (dziś to ulica Konstytucji 3 Maja) - napisano w opracowaniu historii straży pożarnej w Iławie. - W tym czasie na terenie nowo utworzonego wówczas powiatu

suskiego z siedzibą w Iławie funkcjonowało już 25 jednostek ochotniczych straży pożarnych.

Strażnica pozostała siedzibą iławskich strażaków przez ponad dwie kolejne dekady.

- Po pierwszym etapie odbudowy po wojnie, na początku lat 60-tych XX wieku, Iława zaczęła być rozbudowywana. Wówczas też powstał projekt budowy nowej strażnicy - czytamy w materiale dostępnym w serwisie gov.pl. - Inwestycję zrealizowano w 1969 roku, oddając do użytku przy ówczesnej ulicy Bohaterów Stalingradu (dziś Kardynała Stefana Wyszyńskiego) nową strażnicę. Do budynku przeprowadziła się Komenda Powiatowa Straży Pożarnych w Iławie oraz Ochotnicza Straż Pożarna w Iławie.

Dziś po dawnej strażnicy nie ma już śladu - w tym miejscu stoją nowe apartamentowce. Ale strażaków na dawnej ul. Duboisa wciąż pamięta starsze pokolenie iławian. Niemym świadkiem tej obecności był też **dąb „Strażak”, iławski pomnik przyrody** nazwany tak właśnie na cześć strażaków, którzy kiedyś tutaj odbywali swoją służbę. Chociaż latem tego roku „Strażak” przegrał z silnym wiatrem i doszło do złamania pnia drzewa, zdaniem przyrodników pozostaje on ważną częścią lokalnego ekosystemu i wciąż zasługuje na status pomnika.

Iławski pomnik przyrody "Dąb Strażak" - zdjęcie archiwalne, sprzed pamiętnej wichury, która złamała pień drzewa.

Archiwalne zdjęcie strażnicy w oryginalnej, czarno-białej kolorystyce.

Fotografia pochodzi ze zbiorów iławianina Krzysztofa Zakrety.

Artykuł dla portalu Info Iława opracowała Marta Chwałek.

Z archiwum: Krys Zak

Posiadasz archiwalne zdjęcia, chcesz razem z nami opowiedzieć ciekawą historię o Iławie? Chętnie podejmiemy taki temat. Zapraszamy do kontaktu z naszą redakcją.

Red. kontakt@infoilawa.pl.

Źródło: <https://www.infoilawa.pl/aktualnosci/item/79912-ilawa-ktorej-juz-nie-ma-straznica-na-dawnej-ul-dubois>